

KIỂM TRA VỀ THƠ VÀ TRUYỆN HIỆN ĐẠI

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

– Trên cơ sở tự ôn tập, HS nắm vững các bài thơ, truyện hiện đại đã học (từ bài 10 đến bài 15), làm tốt các bài kiểm tra một tiết tại lớp.

– Qua bài kiểm tra, GV đánh giá được kết quả học tập của HS về tri thức, kĩ năng, thái độ, để có định hướng giúp HS khắc phục những điểm còn yếu.

II – HƯỚNG DẪN ÔN TẬP, CHUẨN BỊ LÀM BÀI KIỂM TRA

– Vì phần văn học hiện đại còn được tiếp tục học ở học kì II, nên chương trình không bố trí tiết ôn tập riêng cho phần này ở học kì I. Do vậy, GV phải sử dụng một ít thời gian trong các tiết học ở hai tuần trước để hướng dẫn HS ôn tập ở nhà, chuẩn bị cho bài kiểm tra.

– Những công việc cần làm để ôn tập các tác phẩm thơ, truyện hiện đại :

+ Đọc kĩ lại các tác phẩm thơ, truyện hiện đại trong SGK *Ngữ văn 9*, từ bài 10 đến bài 15. Đọc lại vở ghi các bài học tương ứng.

+ Làm vào vở bài tập một bảng thống kê các tác phẩm thơ, truyện hiện đại vừa học từ bài 10 đến bài 15, theo các mục sau : tên tác phẩm (đoạn trích), thể loại, tác giả, tóm tắt nội dung (cốt truyện hoặc tình cảm, cảm xúc chính), nét nghệ thuật đặc sắc.

+ Đọc lại phần lí thuyết về văn biểu cảm trong phần Tập làm văn ở lớp 7, lớp 8 và cách làm văn tự sự kết hợp với biểu cảm, lập luận ở lớp 9.

III – GỢI Ý VỀ ĐỀ BÀI KIỂM TRA

1. Cấu trúc và yêu cầu của đề bài

– Câu hỏi kiểm tra những kiến thức tối thiểu về mỗi tác phẩm. Ví dụ : tên tác giả, thể loại, thời gian sáng tác, tóm tắt cốt truyện hay nội dung chính,... Phần này có thể ra dưới dạng các câu hỏi trắc nghiệm để bao quát được một diện rộng các bài và để HS làm nhanh. Nên đưa ra khoảng ba, bốn câu hỏi trắc nghiệm.

– Phần kiểm tra năng lực đọc – hiểu và những nội dung cơ bản của từng tác phẩm đã học. Phần này nên ra dưới dạng một đề bài yêu cầu viết bài văn ngắn trong khoảng hai trang. Đề bài yêu cầu phân tích một hình ảnh thơ hay một khía cạnh trong chủ đề tác phẩm, một nét nổi bật của nhân vật chính trong truyện. Trong phần này, cần kết hợp đánh giá năng lực cảm thụ, những suy nghĩ riêng của HS.

2. Gợi ý một số câu hỏi và đề bài

– Lựa chọn đánh dấu thể loại, tên tác giả, nội dung chính phù hợp với tên tác phẩm.

– Lựa chọn và sắp xếp cho phù hợp từng tác phẩm với nội dung chính của nó trong một bảng thống kê mà trật tự đã bị đảo lộn.

– Chép lại (theo trí nhớ) hai khổ thơ ở một trong các bài : *Đồng chí*, *Bài thơ về tiểu đội xe không kính*, *Đoàn thuyền đánh cá*, *Bếp lửa*, *Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ*, *Ánh trăng*.

– Tóm tắt cốt truyện (trong khoảng 10 dòng) truyện ngắn *Làng* hoặc *Chiếc lược ngà*.

– Phân tích tình yêu làng quê và tinh thần yêu nước ở nhân vật ông Hai trong truyện *Làng* của Kim Lân.

– Vẻ đẹp trong cách sống, trong tâm hồn và những suy nghĩ của nhân vật anh thanh niên một mình trên trạm khí tượng giữa núi cao trong truyện *Lặng lẽ Sa Pa* của Nguyễn Thành Long.

– Cảm nghĩ về nhân vật bé Thu và tình cha con trong chiến tranh ở truyện *Chiếc lược ngà* của Nguyễn Quang Sáng.

– Cảm nhận về hình ảnh người lính trong hai bài thơ : *Đồng chí* (Chính Hữu), *Bài thơ về tiểu đội xe không kính* (Phạm Tiến Duật).